

Handläggare
Mari Gilbe
Telefon: 08-50805794

Till
Hässelby-Vällingby
Stadsdelsnämnd
2024-09-26

Remiss av Promemorian - Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst (Ds 2024:13)

Kommunstyrelsens Dnr KS 2024/835

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd antar yttrandet som svar på remissisen– Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst.

Sammanfattning

Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd har ombetts att yttra sig till kommunstyrelsen angående ett samlat regelverk för socialtjänstdataregister.

Lagen om socialtjänstdataregister avser en rikstäckande samling av personuppgifter om socialtjänsten hos Socialstyrelsen. Syftet med ett socialtjänstdataregister är att bidra till ökad kunskap för att utveckla och förbättra socialtjänsten. Med mer detaljerade och tillförlitliga data kan socialtjänsten utveckla evidensbaserade arbetssätt och metoder, vilket i sin tur kan leda till bättre utfall för de som behöver socialtjänstens stöd.

Förslaget är en del i strävan att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för en mer kunskapsbaserad socialtjänst. Uppdraget bygger vidare på tidigare presenterade förslag i betänkandet ”Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag” (SOU 2020:47). Förvaltningen delar bedömningen att det är nödvändigt att stärka och utveckla den nationella statistiken inom socialtjänsten.

Bakgrund

Lagförslaget om ett socialtjänstdataregister har tagits fram av Socialdepartementet på uppdrag från socialtjänstministern. Utgångspunkten för uppdraget har varit lagförslaget om socialtjänstdataregister som utredningen ”Framtidens socialtjänst”

lämnar i betänkandet ”Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)”. Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande över remiss om promemorian – ”Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst”.

Ärendet

Syftet med uppdraget har varit att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för den fortsatta utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst genom att stärka den nationella statistiken inom socialtjänsten. Bristerna i den nationella socialtjänststatistiken har framförallt sin grund i att dagens socialtjänstdataregister är mycket begränsat och endast till viss del kan ligga till grund för de analyser och den statistik som behöver tas fram inom socialtjänsten. I lagförslaget om socialtjänstdataregister stärks Socialstyrelsens förutsättningar för att fullfölja sitt statistik- och kunskapsuppdrag.

I promemorian föreslås att lagen om socialtjänstdataregister ska komplettera dataskyddsförordningen. I och med detta får Socialstyrelsen förbättrade och tydligare rättsliga förutsättningar för personuppgiftsbehandling, samtidigt som ett tillräckligt skydd för de registrerades personliga integritet säkerställs. Lagen innehåller allmänna bestämmelser om personuppgiftsbehandling. Personuppgifter i ett socialtjänstdataregister är av mycket integritetskänslig karaktär och består i stora delar också av känsliga personuppgifter. Det finns därför ett särskilt starkt intresse av att skydda den personliga integriteten. Genom de skyddsbestämmelser som utredningen föreslår samt det dataskyddsrättsliga regelverket i övrigt och befintlig sekretesslagstiftning säkerställs ett hållbart integritetsskydd.

Förslaget vilka uppgifter som ska finnas med i socialtjänstdataregister är: personnummer eller samordningsnummer, kön, födelseår, folkbokföringsort, födelseort, utredningsåtgärd, beslut, insats och aktivitet, aktualisering, orsak till insats, avslutningsorsak och uppgifter av administrativ karaktär av betydelse för utredningen eller insatserna som personen får.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i att ett samlat regelverk för socialtjänstdataregister skulle stärka och utveckla den nationella statistiken inom socialtjänstens område. Även om det skulle vara resurskrävande och kräva investeringar för att skapa registret och hålla det uppdaterat är förvaltningens bedömning att det skulle bidra

till en förbättrad effektivitet inom socialtjänsten och en ökad förmåga att erbjuda kunskapsbaserade insatser.

Förvaltningen instämmer i att en kunskapsbaserad socialtjänst förutsätter att den bästa tillgängliga kunskapen används för att bland annat identifiera ojämlikheter i insatserna och utveckla metoder för att möta sociala och ekonomiska samhällsförändringar. Bättre kunskap om socialtjänstens verksamhet och insatser syftar i förlängningen till att gagna den enskilde genom en socialtjänst som effektivt kan tillhandahålla skydd, stöd, vård och omsorg anpassade efter varje individs unika behov.

Ett centralt dataregister kan bidra till att identifiera vilka metoder och insatser som är mest effektiva, vilket också bidrar till en mer kostnadseffektiv resursanvändning. Ett enhetligt nationellt register underlättar jämförelser och analyser. Att det föreslagna regelverket innehåller flera åtgärder för att skydda den personliga integriteten anser förvaltningen också vara positivt.

Förvaltningen anser att det är viktigt att kommunerna själva ska kunna få tillgång till sin egen statistik från socialtjänstdataregistret utan att behöva invänta långa ställtider hos Socialstyrelsen. I nuläget saknar förslaget regler om kommunernas elektroniska åtkomst till sina egna uppgifter i dataregistret, vilket bedöms vara en brist. Att statistiken inte blir sökbar försvårar kommunernas användning och därmed syftet att förbättra socialtjänsten genom ökad kunskap.

Förvaltningen ser vissa risker i att bygga upp och underhålla ett omfattande nationellt dataregister, då det är både resurskrävande och kräver investeringar. Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att kommunerna själva ska kunna få tillgång till sin egen statistik från socialtjänstdataregistret utan att behöva invänta långa ställtider hos Socialstyrelsen.

Sammantaget delar förvaltningen bedömning att socialtjänsten behöver stärka och utveckla den nationella statistiken inom socialtjänsten och är positiv till lagförslaget om ett socialtjänstdataregister.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Sofia Björkvall
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Promemorian - Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst
2. Följebrev

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2024-09-11
Sofia Björkvall, Avdelningschef	2024-09-03